

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 22.12.2021
COM(2021) 570 final

2021/0430 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om ändring av beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens
egna medel**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Covid-19-pandemin har förorsakat den djupaste ekonomiska recessionen under många årtionden i EU¹, vilket utlöste snabba och beslutsamma politiska åtgärder på både nationell nivå och EU-nivå. Alla medlemsstater har vidtagit exceptionella diskretionära åtgärder utöver sina ”automatiska stabilisatorer” för att stödja ekonomisk verksamhet och mildra de sociala konsekvenserna.

EU vidtog också helt nya åtgärder för att hantera krisen. Med totalt 1,8 biljoner euro i 2018 års priser är EU:s fleråriga budgetram, tillsammans med Europeiska unionens återhämtningsinstrument (NextGenerationEU), det största stimulanspaket som någonsin finansierats genom EU-budgeten. Återhämtningsinstrumentet godkändes formellt av rådet den 14 december 2020² med stöd av Europaparlamentet och kommer att tillhandahålla 750 miljarder euro (2018 års priser) som anskaffats på kapitalmarknaderna för att finansiera särskilda återhämtnings- och resiliensåtgärder under en begränsad tidsperiod, i syfte att främja ekonomisk tillväxt och investera i resiliens och en grönare och mer digital framtid.

Tillräckliga intäkter behövs för att täcka återbetalningen av finansieringskostnaderna för återhämtningsinstrumentets upplåning, som är fördelad över tre decennier. Återbetalningen av kapitalbeloppet får inledas före utgången av den fleråriga budgetramen 2021–2027, om de belopp som inte används för räntebetalningar är lägre än planerat och om nya egna medel införs³, och måste vara slutförd före utgången av 2058⁴.

Inom ramen för det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020⁵ konstaterade Europaparlamentet, rådet och kommissionen att utgifter från unionens budget i samband med återbetalning av Europeiska unionens återhämtningsinstrument inte bör leda till en otillbörlig minskning av programutgifter eller investeringsinstrument inom den fleråriga budgetramen. Enligt detta interinstitutionella avtal är det också önskvärt att mildra ökningen av medlemsstaternas BNI-baserade egna medel. De tre institutionerna kom således överens om att arbeta för ett införande av tillräckliga nya egna medel i syfte att täcka ett belopp som

¹ Enligt uppgifter från Eurostat minskade EU:s bruttonationalprodukt med omkring 5,9 % under 2020.

² Rådets förordning (EU) 2020/2094 av den 14 december 2020 om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 23).

³ I punkt 150 i slutsatserna från Europeiska rådets möte i juli 2020 anges också att intäkterna från de nya egna medel som införts efter 2021 kommer att användas för förtida återbetalning av återhämtningsinstrumentets upplåning.

⁴ Enligt artikel 5.2 i rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 av den 14 december 2020 om systemet för Europeiska unionens egna medel (*beslutet om egna medel*) får återbetalning av icke återbetalningspliktiga bidrag inte överstiga 29,25 miljarder euro per år (i 2018 års priser).

⁵ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, rådet och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 28).

motsvarar de förväntade utgifterna i samband med återbetalningen.⁶ Kommissionen åtog sig att föreslå nya egna medel under 2021 i syfte att införa dem senast den 1 januari 2023⁷.

2. INNEHÅLL I ÄNDRINGSFÖRSLAGET

Kommissionen föreslår att man inför nya egna medel som ger EU de resurser som krävs, särskilt med tanke på nya budgetutgifter för återbetalning av finansieringskostnaderna för återhämtningsinstrumentets upplåning och för den sociala klimatfonden⁸.

I det ändrade förslaget anges att 25 % av de flesta intäkter från handeln med utsläppsrätter som ska auktioneras ut kommer att tillfalla EU-budgeten. Detta innebär intäkter från det nuvarande systemet för handel med utsläppsrätter för stationära anläggningar och luftfart för vilka ytterligare utsläppsrätter ska auktioneras ut, samt dess utvidgning till att omfatta sjötransport och införandet av en separat handel med utsläppsrätter för vägtransporter och byggnader, i linje med förslaget till ändring av direktiv 2003/87/EG⁹.

Utsläppsrätter som auktioneras ut av Europeiska investeringsbanken för innovationsfonden och det ursprungliga anslaget till moderniseringsfonden ingår inte. För att vara neutrala omfattar tillämpningsområdet för egna medel även de utsläppsrätter som i princip är avsedda för auktionering av medlemsstaterna och som på grundval av medlemsstaternas skönsmässiga bedömning överförs avgiftsfritt till energisektorn, som används för efterlevnad av sektorer med ansvarsfördelning eller auktioneras ut av Europeiska investeringsbanken för moderniseringsfonden.

För att hantera eventuella sociala konsekvenser i samband med införandet av utsläppshandel för vägtransporter och byggnader har kommissionen föreslagit att en social klimatfond ska inrättas. Fonden kommer att gynna utsatta hushåll, mikroföretag och transportanvändare. Under sin löptid kommer fonden att finansieras med egna medel från unionens budget inklusive, från och med 2026, intäkterna från handeln med utsläppsrätter för vägtransporter och byggnader. Fondens totala anslag för 2025–2032 kommer att uppgå till 72,2 miljarder euro i löpande priser, vilket i princip motsvarar ett belopp som är likvärdigt med cirka 25 % av de förväntade intäkterna från det nya systemet för handel med utsläppsrätter för perioden 2026–2032.

En tillfällig solidaritetsjusteringsmekanism föreslås för att mildra de regressiva fördelningseffekterna av de egna medlen baserade på utsläppshandel genom att införa ett högsta bidrag för medlemsstater som har lägre inkomster och är koldioxidintensiva och ett lägsta bidrag för medlemsstater som har högre inkomster och låga koldioxidutsläpp. Detta

⁶ Bilaga II, punkt F.

⁷ Kommissionens arbetsprogram för 2021, COM(2020) 690 final.

⁸ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en social klimatfond (COM(2021) 568 final).

⁹ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen, beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och förordning (EU) 2015/757, COM(2021) 551 final.

kommer att undvika att vissa medlemsstater bidrar oproportionerligt till EU-budgeten i förhållande till storleken på deras ekonomi, under övergångsperioden till mer hållbara ekonomier och samhällen, och som säkerställer ett rättvist bidrag från alla.

I detta förslag fastställs att en andel av intäkterna från försäljningen av utsläppsrätter för koldioxidjustering vid gränserna kommer att överföras till EU-budgeten som egna medel i form av ett nationellt bidrag.

Slutligen föreskrivs i detta förslag att medlemsstaterna ska lämna ett nationellt bidrag till EU-budgeten på grundval av andelen resterande vinster från de största och mest lönsamma multinationella företagen som omfördelas till medlemsstaterna om de är slutmarknadsjurisdiktioner där varor eller tjänster används eller konsumeras enligt OECD/G20-gruppens inkluderande regelverk mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster (BEPS)¹⁰ om en reform av det internationella skatteregelverket. Arbetet med en multilateral konvention pågår fortfarande på internationell nivå, men kommissionen har meddelat att den under 2022 kommer att lägga fram ett förslag till rådets direktiv som säkerställer ett konsekvent genomförande av den multilaterala konventionen om partiell omfördelning av beskattningsrätten.

3. RÄTTSLIG RAM

3.1. Beslutet om egna medel

Enligt artikel 311.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får rådet, efter att ha hört Europaparlamentet, fastställa nya kategorier av egna medel eller upphäva en befintlig kategori. Denna bestämmelse gör det uttryckligen möjligt att ändra beslutet om egna medel för att lägga till nya egna medel enligt överenskommelsen i det interinstitutionella avtalet.

I enlighet med det särskilda lagstiftningsförfarande som anges i artikel 311.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt antar rådet enhälligt det reviderade beslutet efter samråd med Europaparlamentet. Beslutet träder i kraft först sedan det har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

3.2. Genomförandelagstiftning

Samtidigt med detta måste rådet ändra genomförandeåtgärderna för systemet för egna medel för att säkerställa att de förblir ändamålsenliga. Dessutom krävs nya bestämmelser om tillhandahållande för alla nya egna medel. Kommissionen kommer att lägga fram nödvändiga förslag under det första halvåret 2022.

¹⁰ Uttalande om en lösning med två pelare för att hantera de skatteutmaningar som uppstår till följd av digitaliseringen av ekonomin, OECD/G20-gruppens projekt om urholkning av skattebasen och överföring av vinster, av den 8 oktober 2021.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om ändring av beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens egna medel

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 311 tredje stycket,

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 106a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

- (1) Återhämtningsinstrumentet, som inrättades genom rådets förordning (EU) 2020/2094¹¹, kommer att tillhandahålla 750 miljarder euro i 2018 års priser, som anskaffats på finansmarknaderna som ett tillfälligt återhämtningsinstrument för att säkerställa en hållbar och resilient återhämtning i hela unionen och underlätta genomförandet av ekonomiskt stöd i den exceptionella situation som covid-19-pandemin orsakat, samt främja den gröna och digitala omställningen.
- (2) Återbetalningen av kapitalbeloppet för sådana medel som ska användas för utgifter inom ramen för Europeiska unionens återhämtningsinstrument och den dithörande ränta som förfaller till betalning kommer att behöva finansieras genom unionens allmänna budget, inbegripet genom tillräckliga intäkter från de nya egna medel som införs efter 2021. Inom ramen för det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020¹² erkände Europaparlamentet, rådet och kommissionen betydelsen av sammanhanget för Europeiska unionens återhämtningsinstrument och konstaterade att utgifter från unionens budget i samband med återbetalning av Europeiska unionens återhämtningsinstrument inte bör leda till en otillbörlig minskning av programutgifter eller investeringsinstrument inom den fleråriga budgetramen. Enligt detta interinstitutionella avtal är det också önskvärt att mildra ökningen av medlemsstaternas BNI-baserade egna medel.

¹¹ Rådets förordning (EU) 2020/2094 av den 14 december 2020 om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 23).

¹² Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, rådet och Europeiska kommissionen av den 16 december 2020 om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 28).

- (3) EU:s utsläppshandelssystem, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG¹³, är en central del av unionens klimatpolitik. Med tanke på den nära kopplingen mellan handeln med utsläppsrätter och unionens klimatpolitiska mål är det lämpligt att anslå en andel av de berörda intäkterna till unionens budget.
- (4) De egna medlen inom handeln med utsläppsrätter omfattar en andel av intäkterna från auktioneringen av utsläppsrätter inom alla sektorer som omfattas av direktiv 2003/87/EG. Enligt direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842¹⁴ får medlemsstaterna besluta att inte auktionera ut en del av den totala kvantiteten utsläppsrätter som anges i direktiv 2003/87/EG eller att låta den överföras och auktioneras ut för den moderniseringsfond som inrättas genom det direktivet. Dessa utsläppsrätter bör också användas för att beräkna mängden egna medel baserade på handeln med utsläppsrätter. Det är lämpligt att utesluta utsläppsrätter från den ursprungliga tilldelningen till moderniseringsfonden samt utsläppsrätter till innovationsfonden.
- (5) För att undvika alltför regressiva effekter på bidragen från utsläppshandeln bör ett högsta bidrag fastställas för stödberättigade medlemsstater. För perioden 2023–2027 är medlemsstaterna stödberättigade om bruttonationalinkomsten per capita, mätt i köpkraftsstandard och beräknad på grundval av beloppen i unionen för 2020, understiger 90 % av EU-genomsnittet. För perioden 2028–2030 bör bruttonationalinkomsten per capita för 2025 användas. Det högsta bidraget bör fastställas genom att medlemsstaternas andelar av de totala egna medlen från handeln med utsläppsrätter jämförs med dessa medlemsstaters andelar av unionens bruttonationalinkomst. Ett lägsta bidrag bör fastställas för alla medlemsstater om deras andel av det totala beloppet av de egna medel som är baserade på EU:s utsläppshandelssystem understiger 75 % av deras andel av unionens bruttonationalinkomst.
- (6) Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX]¹⁵ inrättas en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna som ska komplettera EU:s utsläppshandelssystem och säkerställa att unionens klimatpolitik är ändamålsenlig. Med tanke på den nära kopplingen mellan mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och unionens klimatpolitik bör en del av intäkterna från försäljningen av utsläppsrätter överföras till unionens budget som ett eget medel.
- (7) I oktober 2021 nådde Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling och G20-gruppens inkluderande regelverk mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster en överenskommelse om att deltagande marknadsjurisdiktioner skulle tilldelas 25 % av resterande vinster från stora multinationella företag över lönsamhetströskeln på 10 % (OECD:s/G20:s IF-avtal inom ramen för pelare 1). De egna medlen bör bestå i att tillämpa en enhetlig uttagssats på de multinationella företagens andel av resterande vinster, som omfördelas till medlemsstaterna [i enlighet

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 156, 19.6.2018, s. 26).

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX] om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna (EUT L [...], [...], s. [...]).

med direktivet om genomförande av det övergripande avtalet om omfördelning av beskattningsrätten].

- (8) Bestämmelserna om bidraget från auktioneringen av utsläppsrätter inom ramen för det nuvarande systemet för handel med utsläppsrätter bör tillämpas från och med den 1 januari 2023. När direktiv 2003/87/EG har ändrats bör bestämmelserna om bidraget från auktionering av utsläppsrätter enligt det reviderade systemet för handel med utsläppsrätter tillämpas från och med den första dagen efter den sista dagen under perioden för införlivande av den ändringen. Bestämmelserna om bidraget från mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna bör tillämpas från och med den dag då förordningen börjar tillämpas. [Bestämmelserna om OECD:s/G20:s IF-avtal inom ramen för pelare 1 ska träda i kraft när direktivet om genomförande av det globala avtalet om omfördelning av beskattningsrätten börjar tillämpas och den multilaterala konventionen träder i kraft.]

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av förordning (EU) nr 2020/2053

Beslut (EU, Euratom) 2020/2053 ska ändras på följande sätt:

- (1) Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

- (a) I punkt 1 ska följande led läggas till som led e:

”e) Tillämpning av en enhetlig procentsats på 25 % på

- (1) de intäkter som genereras från medlemsstaternas auktionering av utsläppsrätter i enlighet med artiklarna 3d, 10 och 30d i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG¹,
- (2) det belopp som beräknas genom att multiplicera det årliga antalet utsläppsrätter för vilka den berörda medlemsstaten tillämpar något av följande:
 - (a) Möjlighet till gratis tilldelning som avses i artikel 10c i direktiv 2003/87/EG.
 - (b) Möjlighet till en begränsad annullering enligt vad som avses i artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842².
 - (c) Användningen av utsläppsrätter enligt artikel 10d.4 i direktiv 2003/87/EG för auktionering för den moderniseringsfond som avses i artikel 10d.3 i det direktivet,

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 156, 19.6.2018, s. 26).

med det genomsnittliga vägda priset för utsläppsrätter som auktioneras ut på den gemensamma auktionsplattformen under det år då dessa utsläppsrätter skulle ha auktionerats ut.”

(b) I punkt 1 ska följande led f läggas till:

”f) Tillämpning av en enhetlig uttagssats motsvarande 75 % av intäkterna från försäljningen av utsläppsrätter inom den mekanism för koldioxidjustering vid gränserna som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX]³.”

(c) I punkt 1 ska följande led läggas till som led g:

”g) De egna medlen bör bestå i att tillämpa en enhetlig uttagssats på 15 % på de multinationella företagens andel av resterande vinster, som omfördelas till medlemsstaterna [i enlighet med direktivet om genomförande av det övergripande avtalet om omfördelning av beskattningsrätt⁴].”

(d) Följande punkt 2a ska införas:

”2a). Genom undantag från punkt 1e ska följande gälla till och med räkenskapsåret 2030:

- (a) Om en medlemsstats andel av det totala inkomstbelopp som följer av tillämpningen av punkt 1 e understiger 75 % av dess andel av unionens bruttonationalinkomst, ska medlemsstaten tillhandahålla ett belopp som motsvarar 75 % av den bruttonationalinkomsten, multiplicerat med det totala inkomstbelopp som följer av tillämpningen av punkt 1 e.
- (b) En medlemsstats andel av det totala inkomstbelopp som följer av tillämpningen av punkt 1 e får inte överstiga 150 % av den medlemsstats andel av unionens bruttonationalinkomst för medlemsstater med en bruttonationalinkomst per capita som understiger 90 % av unionens genomsnitt, mätt i köpkraftsstandard och beräknad på grundval av beloppen för 2020, för perioden 2023–2027 och på grundval av beloppen för 2025, för perioden 2028–2030.

Bruttonationalinkomst enligt leden a och b: bruttonationalinkomst till marknadspris enligt artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/516⁵.”

Artikel 2

Ikraftträdande och tillämpning

Rådets generalsekreterare ska underrätta medlemsstaterna om detta beslut.

Medlemsstaterna ska utan dröjsmål meddela rådets generalsekreterare när de har slutfört förfarandena för godkännande av detta beslut i enlighet med sina respektive konstitutionella krav.

Detta beslut träder i kraft den första dagen i den första månaden efter mottagandet av den sista av de anmälningar som avses i andra stycket.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX] om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna.

⁴ [Direktiv (EU) XXX som ger verkan åt OECD:s/G20:s IF-avtal inom ramen för pelare 1].

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/516 av den 19 mars 2019 om harmonisering av bruttonationalinkomsten till marknadspris och om upphävande av rådets direktiv 89/130/EEG, Euratom och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1287/2003 (BNI-förordningen) (EUT L 91, 29.3.2019, s. 19).

Artikel 1.1 a ska tillämpas från och med den 1 januari 2023 för intäkter i enlighet med artikel 3d och 10 i direktiv 2003/87/EG och från och med dagen efter den sista dagen under perioden för införlivande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) [XXX]⁶ om ändring av direktiv 2003/87/EG för intäkter i enlighet med artikel 30d i direktiv 2003/87/EG.

Artikel 1.1 b ska tillämpas från och med den dag då förordning (EU) [XXX] om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna börjar tillämpas.

Artikel 1.1 c ska tillämpas från och med

den första dagen för tillämpningen av [direktivet om genomförande av det övergripande avtalet om omfördelning av beskattningsrätt], eller

dagen för den multilaterala konventionens ikraftträdande och verkan, beroende på vilket som inträffar senast.

Artikel 3

Adressater

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) XXX/XXXX av den dd/mm/åå